

Nemzetpolitikai összefoglaló

2015. 42. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

A szülőföldön való boldogulás elképzelhetetlen a magyar gazdaság fejlesztése nélkül

A szülőföldön való sikeres boldogulás elképzelhetetlen a magyar gazdaság fejlesztése nélkül - hangsúlyozta Potápi Árpád János nemzetpolitikai államtitkár Simontornyán. Az államtitkár a Gazdaságfejlesztés az egyéni boldogulás és a szülőföldön maradás szolgálatában címmel, külföldi magyar főiskolai és egyetemi hallgatók számára szervezett szakmai hétvégét és továbbképzést megnyitva kiemelte: a fejlesztési folyamatban a magyar gazdasági szereplők megerősítése, így a külföldi magyar fiatalok szakmai továbbképzése is kulcsfontosságú szerepet tölt be. A külföldi magyar fiatalok gazdasági ismereteinek bővítése hozzájárul az egységes Kárpát-medencei gazdaság fellendítéséhez – mutatott rá, hozzátéve: továbbképzésük a határon túli magyar közösségek megmaradását is szolgálja, találkozásuk elősegíti a fiatalok közti együttműködést, a magyar-magyar kapcsolatokat erősítését. A Nemzetpolitikai Államtitkarság tájékoztatása szerint a konferenciára 65 külföldi magyar főiskolai és egyetemi hallgató érkezett: Erdélyből 28, a Vajdaságból 18, Kárpátaljáról 11, a Felvidékről hét, Horvátországból pedig egy diák. A háromnapos tanácskozáson előadásokat, szeminárium-beszélgetéseket tartottak. A továbbképzésen a gazdaságfejlesztés, a szakképzés, az egyéni boldogulás és a szülőföldön maradás egymásra ható kapcsolatát mutatták be az előadók.

Aurescu szerint nem fog kerítés épülni a magyar-román határon

Bogdan Aurescu román külügyminiszter szerint a román-magyar államközi kapcsolatban a konszenzuson alapuló megoldásokat kell keresni, mert az egyoldalú megközelítés nem vezet a vitás kérdések tartós rendezéséhez. Aurescu kijelentette: az 1996-ban kötött alapszerződés, vagy a stratégiai partnerségre vonatkozó 2002-es nyilatkozat - melynek a kidolgozásában maga is részt vett - világos igazodási pontok a kétoldalú kapcsolatokban. „Ezek olyan tényezők, amelyeket tiszteletben kell tartani” - hangoztatta. Azt is hozzátette, hogy a kapcsolatok pozitív elemeit kell használni az építkezéshez. Ezek sorában a kiváló gazdasági kapcsolatokat említette. „Tavaly 7,2 milliárd eurós kereskedelmet bonyolított le a két ország, az idén az első félévben 3,5 milliárdosot. Működnek a határon átnyúló kapcsolatok, összekötöttük az autópályákat” - emelte ki. „Az a feladatunk, hogy a kapcsolatok pozitív elemeit emeljük ki, hogy építhessünk. Az egyoldalú megközelítés nem vezet tartós megoldásokhoz” - tette hozzá. Megemlítette, hogy 2011 óta van tárgyalási folyamatban a román-magyar kisebbségi vegyesbizottság jegyzőkönyve, és a román fél szeretné lezárni ezt a tárgyalási folyamatot. „Remélem, a magyar fél pozitívan válaszol az erre vonatkozó kezdeményezésünkre” - tette hozzá. Megjegyezte, tárgyalások útján az olyan nehéz kérdéseket is kezelni lehet, amilyen a migráció kérdése. Elmondta, egyelőre nincsenek arra utaló jelek, hogy megépülne a kerítés a magyar-román határon. Reményét

fejezte ki, hogy már nem feszült a két ország kapcsolata. Megemlítette, hogy az EU külügyminisztereinek legutóbbi tanácskozásán kezdetet fogott és beszélgetett magyar kollégájával.

Magyarország elkötelezett és nyitott a Romániához fűződő kapcsolatok rendezése mellett, és ez egyértelműen az ott élő magyar közösség érdeke is - közölte a magyar Külgazdasági és Külügyminisztérium (KKM). A KKM-nél hangsúlyozták: Magyarországnak Románia stratégiai partnere; a két ország tagja az Európai Uniónak, a NATO-nak; szomszédos államok; Romániában jelentős magyar közösség él; továbbá Magyarország második legjelentősebb exportpiaca Románia. Az elmúlt időszak politikai konfliktusai ártottak az együttműködésnek, ezért öröndetesek a román külügyminiszter mondatai - emelték ki.

A washingtoni külügy ismét felrótta a restitúció halogatását

A magyar történelmi egyházi ingatlanok visszaszolgáltatásának késlekedését is felrója Bukarestnek az Egyesült Államok külügyminisztériumának éves jelentése, amely a vallásszabadság helyzetét vizsgálja a világban. A dokumentum Romániára vonatkozó része szerint negatívan érinti a kisebbségi vallási közösségeket a romániai kormányzati intézmények passzivitása, amely többek között az államosított tulajdonok visszaszolgáltatásának halogatásában nyilvánul meg. A dokumentum egyúttal bírálja a diszkriminatív hatósági gyakorlatot, az antiszemita megnyilvánulásokat, többek között Victor Ponta miniszterelnök egyes kijelentéseit is pellengérré állítva. A jelentés külön megemlíti, hogy a kormány továbbra is megtagadja a gyulafehérvári Batthyáneum-könyvtár visszaszolgáltatását, holott azt egy tizenhat évvel ezelőtti sürgősségi kormányrendelet, illetve az Emberi Jogok Európai Bíróságának 2012-es ítélete is előírja. Megemlíti a sepsiszentgyörgyi Székely Mikó Kollégium visszaállamosítását is, amely a dokumentum megfogalmazása szerint annak ellenére történt, hogy a kommunista hatóságok által kiállított, az elkobzás tényét rögzítő dokumentumokban a református egyház szerepel tulajdonosként. Felrója azt is, hogy a visszaszolgáltatásról döntő testület tagjait három év felfüggesztett szabadságvesztésre ítélték.

Az RMDSZ is reagált a kiadott amerikai jelentésre. „A jelentés tartalmazza az ingatlan-visszajuttatás általunk bemutatott legfontosabb visszaéléseit, beleértve a Mikó-ügyben született igazságtalan bírósági ítéletet. Fontosnak tartjuk, hogy az amerikai törvényhozás után egy újabb külügyminisztériumi dokumentum is rámutat Románia mulasztásaira” – idézi a közlemény Kelemen Hunor szövetségi elnököt. Kelemen szerint ez a jelentés is fokozza a Romániára nehezedő nyomást. „A Szövetség folytatja a partnerek tájékoztatását a valós kisebbségi helyzetről, ezentúl is következetesen hangsúlyozza, ha jogsértések történnek, és Románia nem teljesíti a kisebbségek iránt vállalt kötelezettségeit” – fogalmazott az RMDSZ elnöke.

Újraavasztották az EMNT élére Tőkés Lászlót

Csaknem egyhangú szavazással újraavasztották a tanács elnöki tisztségébe Tőkés Lászlót az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) kézdivásárhelyi országos küldöttgyűlésén. Az elnök nem kapott ellenszavazatot a küldöttektől, két szavazat azonban érvénytelen volt. Az EMNT ügyvezető elnöki tisztségét továbbra is Sándor Krisztina látja el. Tőkés László a küldöttgyűlés után elmondta, a tanácskozásán számvetés történt az autonómiaharca állásáról, és arról, hogy az EMNT mely szervezetekre számíthat ebben a küzdelemben. A szövetségesekek között az Erdélyi Magyar Néppártot (EMNP), a Székely Nemzeti Tanácsot (SZNT), a Partiumi Autonómia Tanácsot (PAT) és a Magyar Ifjúsági Tanácsot (MIT) említette. „Sajnálattal állapítottuk meg, hogy nemigen számíthatunk az RMDSZ-re, mert taktikai kérdésként kezeli az autonómiát. A Magyar Polgári Pártra (MPP) pedig azért nem számíthatunk, mert teljesen beolvadt az RMDSZ-be” – fogalmazott Tőkés László. Az EMNT újraavasztott elnöke a tanácskozás eredményeként említette, hogy sikerült túllépni azokon az ellentéteken, amelyek az utóbbi időben az EMNT és az EMNP között alakultak ki. Ezek az ellentétek a tanácskozásán akkor mutatkoztak meg, amikor egyes EMNP-s tisztségviselőket EMNT-s tisztségekre is jelöltek. „Most már helyes szerep- és munkamegosztással készülhetünk a jövő évi választásokra. Az ideális viszony olyan, mint a házasságban: két autonóm lény egy egységet alkot” – magyarázta Tőkés László. Elmondta, az EMNT küldöttgyűlése arról is határozott, hogy a tanács egy reprezentatív Kárpát-medencei és egy reprezentatív nemzetközi konferencia megszervezésével segíti az autonómiaharca küzdelmet. Leszögezte, hogy az EMNT továbbra is kiemelt nemzetstratégiai célnak tekinti a határok feletti nemzetegyesítést, és minden rendelkezésére álló eszközzel segíti a magyar kormány ez irányú törekvéseit. „A közös magyar jövőt célul kitűző erők összefogása megkerülhetetlen nemzetpolitikai létparancs. Csak így remélhetünk élhető magyar jövőt Európában, a Kárpát-medencében és Erdélyben” – olvasható a küldöttgyűlés zárónyilatkozatában. A küldöttgyűlésen megválasztották az EMNT alelnökeit is. A tisztségeket Borbély Zsolt Attila és Tiboldi László, valamint a székelyföldi régióért felelős Cseh Gábor, a közép-erdélyi régióért felelős Hupka Félix és a partiumi régióért felelős Kálmán Balázs tölti be. A Magyar Ifjúsági Tanácsot (MIT) Sorbán Attila Örs, a Partiumi Autonómia Tanácsot (PAT) Szilágyi Ferenc képviseli az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnökségében.

Képviselői irodát nyitott Szávay István Dunaszerdahelyen

Szavay István, a Jobbik parlamenti képviselője képviselői irodát nyitott Dunaszerdahelyen. A képviselő hangsúlyozta, hogy az irodát magánvállalkozótól bérlik, nem az önkormányzat adta bérbe a helyiséget. „Ez nem a Jobbik Magyarországért Mozgalom irodája, hanem az én képviselői fogadóirodám. Ez az első alkalom, hogy egy

magyar képviselő úgy döntött, hogy nem Magyarországon, hanem valamely magyarok által lakott szomszédos régióban nyitja meg” – nyilatkozta Szávay. Pallér Péter, a Jobbik szlovákiai szervezője elmondta, terveik szerint több iroda is követi majd a dunaszerdahelyit. „Az emberek hetente egyszer látogathatják meg az irodát problémáikkal. A szlovákiai Jobbik-tagok fogják őket várni, de ha időm engedi, én is eljövök” – mondta Szávay, hozzátéve, hogy a magyar identitás megőrzésével kapcsolatos problémákkal várják az iroda látogatóit. Robert Fico szlovák kormányfő provokációnak és helytelen lépésnek nevezte az iroda megnyitását. Fico kijelentette, azt várja a szlovák törvényhozástól, hogy azonnal konzultáljon a magyar parlamenttel és megfelelő intézkedéseket szülessenek. „Sokat tettünk az utóbbi években a Magyarországhoz fűződő jó kapcsolatokért. Kár, hogy olyan momentumok érkeznek, amelyek zavarják ezt a nehéz munkát. Értékelem Orbán Viktorhoz fűződő konstruktív és korrekt kapcsolatokat és csak a jövőbe mutató pozitív projektekre koncentrálunk. Ebből a szempontból a magyar ellenzéki párt döntését provokációnak tartom” – mondta Fico. „Nincsenek jogi akadályai, hogy ilyen irodát nyissanak, de tudjuk, hogy a Jobbik egy rendkívül szélsőséges párt. Provokációnak tartom, hogy ilyen történjék a szuverén Szlovákia területén. Nem értek vele egyet, nem tartom helyesnek” – tette hozzá. Peter Pellegrini házelnök felszólította a Jobbik képviselőjét és alelnökét, hogy azonnal zárja be a dunaszerdahelyi képviselői irodát. Néhány nappal később pedig a szlovák házelnök bejelentette, hogy a törvényhozás hamarosan törvényt módosít, mert a Jobbik alelnöke kijelentette, nem hajlandó bezárni a képviselői irodáját. A jogszabálmódosítás lényege, hogy más államok képviselői a jövőben ne nyithassanak Szlovákiában képviselői irodát. Az MKP és a Híd ugyancsak kifejezte nemtetszését a képviselői iroda megnyitása miatt.

Kisebbségvédelmi konferencia Szabadkán a magyar és a szerb igazságügyi miniszter részvételével

Szabadkán találkozott Trócsányi László igazságügyi miniszter szerbiai kollégájával, Nikola Selaković-tyal a Kisebbségi jogok érvényesítése Magyarországon – a legjobb gyakorlat bemutatása című konferencián. Ismertették a májusi együttműködési szerződés aláírása utáni eredményeket. Május óta ez volt a két tárcavezető negyedik találkozója. A két ország közötti együttműködés nagyon fontos, mert sokat segíthet Szerbiának az európai uniós csatlakozásban. A Magyarország és Szerbia igazságügy-minisztériumai közötti együttműködés több mint baráti – jelentette ki Nikola Selaković szerb tárcavezető. „A Szerb Köztársaságnak stratégiai és politikai célja az EU-tagság. Szerbiának nagy szerencséje, hogy ebben a folyamatban azon szomszédai, akik már uniós tagok, ahogyan Magyarország is, megbízható és stabil támogatók, partnerek. Olyanok, akik tevékenységükkel, álláspontjukkal és tetteikkel teljes egészében megerősítik ezt a

partnerséget és barátságot.” A közös munka baráti tapasztalatcserét jelent, amelyből mindkét fél fel tudja használni a pozitív jogi tapasztalatokat – emelte ki Trócsányi László. A miniszter hozzátette, Szerbiának és Magyarországnak hasonló problémákkal kellett megküzdenie az utóbbi hónapokban. „Azt gondolom, hogy Szerbia és Magyarország azonos cipőben jár. Azonos problémáink vannak, noha az egyik ország már az Európai Unió tagja, a másik meg a csatlakozás előtt áll, és tárgyalási fejezeteket nyit meg és akar befejezni. Mégis hasonló gondjaink vannak, hasonló világban élünk és az utóbbi hónapokban ugyanolyan problémákkal találkozunk. Gondoljunk csak a migrációra vagy más kérdésekre, amelyekre választ kell tudnunk adni. Ezt a választ természetesen egyes országok egyenként nehezen tudják megvalósítani. Ezért szükséges az együttműködés, a baráti beszélgetés és a közös gondolkodás a felelőségekről és a problémák megvitatásáról.” Ez az együttműködés Szerbia számára kimondottan aktuális, mivel az országnak az év végéig meg kell alkotnia Kisebbségi jogi akciótervét, amely az európai uniós csatlakozási folyamat folytatásának egyik feltétele – mondta el Nyilas Mihály tartományi oktatási, közigazgatási és nemzeti közösségi titkár, aki az akciótervet kidolgozó csoport tagja. A tervet az év végéig kell a szerbiai kormánynak elfogadnia. Ezzel megkezdődhetnek az uniós csatlakozási folyamat 23-as fejezettel kapcsolatos tárgyalásai. Ebben az igazságügy kérdéseivel foglalkoznak, és ez alapján Szerbiának az EU-s jogi normáknak megfelelő törvényeket kell majd hozni.

A kárpátaljai magyarságot támogató új programokat jelentett be Potápi Árpád János

A kárpátaljai magyarság szülőföldjén maradását elősegítő újabb anyaországi támogatási programok indítását jelentette be Ungváron Potápi Árpád János. A Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára az Ungvári Nemzeti Egyetem (UNE) magyar tannyelvű humán és természettudományi karán korszerű fizikai laboratóriumot nyitott meg. A Nemzetpolitikai Államtitkárság 5 millió forintos támogatásából felszerelt laboratórium átadási ünnepségén a politikus hangsúlyozta: a magyar kormány mindent megtesz annak érdekében, hogy Kárpátalján a magyarok az óvodától az egyetemig anyanyelvükön tanulhassanak. Fontosnak mondta, hogy a magyar szülők magyar iskolába írassák gyermekeiket, hiszen a tudás - mint fogalmazott - legalaposabban az anyanyelven sajátítható el. Potápi Árpád János bejelentette, hogy a magyar kormány október 15-től kezdődően a kárpátaljai magyarság szülőföldön maradását szolgáló két újabb támogatási programot indít, amelyek keretében a művészeti és zeneiskolák magyarul oktató pedagógusai a mostani tanévben bruttó 100 ezer forintos segílyt kapnak 35 millió forint összértékben, míg a magyar pácienseikkel anyanyelvükön beszélő orvosok bruttó 150 ezer, a diplomás egészségügyi dolgozók pedig bruttó 100 ezer forint éves támogatásban

részesülnek. A politikus kifejtette: fontos, hogy a kárpátaljai magyar közösség megmaradása szempontjából pótolhatatlan munkát végző értelmiségiek - pedagógusok, egyházi személyek és orvosok - ne hagyják el a pályát, ne vándoroljanak ki. Emlékeztetett arra, hogy az anyaország már korábban elkezdte az iskolai és óvodai pedagógusok, lelkészek, hitoktatók anyagi támogatását. Hozzátette: a magyar kormány a jövőben is támogatni fogja a nehéz gazdasági helyzetben lévő kárpátaljai magyarokat és intézményeiket. A közelgő október 25-i ukrajnai helyhatósági választásokról szólva az államtitkár rendkívüli fontosságúnak mondta, hogy Kárpátalján minél több magyar menjen el szavazni, és a voksát a magyar pártokra és azok jelöltjeire adja, hogy a magyarság megerősítse pozícióit az önkormányzatokba. Előremutatónak nevezte, hogy a választások előtt összefogott és közös jelölteket indít a két legnagyobb ukrajnai magyar szervezet, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) és az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ).

Interjú Jankovics Róberttel, a HMDK parlamenti képviselőjelöltjével

Az Új Magyar Képes Újságnak adott interjújában Jankovics Róbert kifejtette: „A kisebbségi parlamenti képviselő célja elsősorban a saját közösség egésze létének a jobbá tétele. Meglátásom szerint ezt csak akkor tudjuk megvalósítani, ha itthon tudjuk tartani fiataljainkat, és – jobb esetben – haza tudnánk hozni azokat, akik már a jobb élet reményében külföldre költöztek.” Célként nevezte meg új munkahelyek létrehozását a horvátországi magyarság számára: „közvetlenül - különböző országos projektek lebonyolításában való részvétel útján - és közvetve: befektetőknek a magyarlakta régiókba való vonzásával”. „A csökkentett városi és járási költségvetésekből nagyobb volumenű projektek már nem valósulhatnak meg, így olyan országos projekteket kell „kilobbizni”, amelyek nagyarányú országos részfinanszírozásban részesülhetnek. Emellett, ahogy már mondtam, a „klasszikus” kisebbségi témák is fontosak lesznek számomra, így például a kisebbségi önkormányzatok működési feltételeinek a javítása, vagy minél nagyobb anyagi támogatás biztosítása magyar kultúregyesületeinknek. Itt említem meg a kisebbségi oktatásügyet, például az eszéki magyar oktatási és művelődési központ kollégiumának építése, vagy beszélhetünk a tájékoztatásról is – egészen konkrétan a horvát köztévén a magyar adás újraindítása is fontos lenne, és sok egyéb, amiről választóinkat az elkövetkező hetekben tájékoztatni fogjuk. Amiben minél gyorsabban eredményt szeretnék elérni, az egy nemzeti minimum létrehozása a horvátországi magyar közösségen belül – további együttműködést kívánok támogatni/serkenteni a helyi magyar szervezetek között, ha már az országos hatókörű szervezetek között ez a jelenlegi föllásban bizonyítottan nem megy. És a végén, de nem utolsósorban hozzá szeretnék járulni a hazánk, Horvátország és anyaországunk, Magyarország közötti viszony javításához. Bízom abban, hogy a

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG
STRATÉGIAI TERVEZŐ ÉS TÁJÉKOZTATÁSI FŐOSZTÁLY

magyarországi horvát közösséggel közösen jó és biztonságos híd lehetünk a két szomszédos és hosszú évszázadokig egymással baráti ország és nép között”.

